

Het Theaterdier

© 2018 by Les éditions du Moulin
Eerste Sweelinckstraat 5 – 1073 CK Amsterdam

La loi du 11 mars 1957 interdit les copies ou reproductions destinées à une utilisation Collective. Toute représentation ou reproduction intégrale ou partielle faite par quelque Procédé que ce soit, sans le consentement de l'auteur ou de ses ayants cause, est illicite et Constitue une contrefaçons sanctionnée par les articles 425 et suivants du Code pénal.

VALERIUS BOOT

EEN INTERVIEW MET

EEN MOOLEN PRODUCTIE

V- Om maar meteen met de deur in huis te vallen. Wie is Het Theaterdier?

T- Dan maar meteen u met de deur terugduwen. Helaas voor u houd ik hem stevig aan deze kant van de muur dicht, de hendel omhoog want het antwoord op die vraag is zo veelomvattend, dat ik me geheid ga verspreken. Bovendien zal ik veel te veel tot de verbeelding gaan spreken die ik niet waar kan maken.

V- U zegt dat er nog maar 2 exemplaren zijn. Heeft u met die ander contact, werkt die in dezelfde leefomstandigheden als u?

T- U bedoelt of er nog zo'n beest als ik besta die zijn geld verdient met een performance in een kooi. Dat weet ik niet, en zal je pas weten als je er een ziet. Het enig ander theaterdier dat ik ken is mijn zoon, die genetisch en met behulp van zijn opvoeding gemakkelijk een theaterdier zou kunnen worden. Maar ik zal er alles aan doen om dat tegen te gaan.

V- U wilt uw zoon behoeden voor het vak?

T- Een theaterdier ontstaat volledig uit merocratische wortels.

Geasfalteerde wegen met dure scholen en banken aan weerszijden zijn voor een opgroeiend theaterdier onbegaanbaar.

V- Zegt u dat een theaterdier zomaar kan ontstaan. Dat iedereen het kan worden.

T- Dat is een kwestie van geloof, vrees ik.

Bent u bekend met de muizen van Van Helmont, die Belg die dacht dat er spontaan muizen ontstaan in de buurt van vuil wasgoed en graan, generatio spontanea .

Onmogelijk vandaag de dag. Door de wetenschap is bewezen nu, dat muizen niet zo maar uit graan ontstaan. Maar toch is het nog steeds zo dat, als er voldoende graan in een schuur ligt, er muizen komen. Ook zonder vuil wasgoed. Daar helpt geen moedertjelief aan. Ik bedoel maar, als de omstandigheden goed zijn komen er weer meer theaterdieren, maar ik kan u verzekeren dat op het moment die ideale omstandigheden ver te zoeken zijn.

V- Ik mag toch wel zo vrij zijn om te stellen dat u toch duidelijk ook kenmerken van een dier heeft. Ik bedoel uw schubben en uw huid. Uw menselijke kant zou iemand

nog wel kunnen adopteren, maar uw dierlijke kant is een mysterie.

T- Dat zou ik maar niet zo gemakkelijk stellen, alsof datgene wat je niet ziet zo maar te kopiëren is en wat je wel ziet, in mijn geval het dierlijke, onmogelijk is om na te bootsen. Vaak is bij benadering het omgekeerde waar. Met andere woorden wie ziet er eigenlijk de mens in zijn ware gedaante.

Is het niet veel speelser en leerzamer en bovendien makkelijker een rat, muis of paard te spelen dan een persoon. Wat is er zo herkenbaar aan een mens? Zegt u het maar.

V- *Ja, hij,.....*

T- Uw mogelijkheden lijken onbeperkt en brengen u meteen in verwarring. Door jullie oneindige veelzijdigheid blijven jullie ondoorgrondelijk en een mysterie voor jezelf.

V- *Het dier dan. Wat voor dier huist in u? U hebt, als ik het mag zeggen, reptielachtige kenmerken.*

T- Dat is wat u graag wil zien en dat is niet vreemd, dat doen de meesten, om zichzelf als mens niet te hoeven zien plakt de bezoeker er meteen het etiket 'dier' op. 'Kijk een beest,' blij dat ze het wezen hebben kunnen duiden en zich niet in een gelijkwaardige positie hoeven te relateren.

En toch is men in de veronderstelling dat het moeilijker is een dier te zijn en te worden, maar is dat wel zo? Hoe menselijk zijn wij?

Mensen: wezens die rondzwemmen in het grote onbekende van zichzelf. Nee, het dierlijke is gemakkelijker te kopiëren, omdat u er in wezen dichterbij staat. Ik niet. Mijn dierlijke eigenschappen zijn veeleer een bevestiging van mijn menselijkheid.

Ik zal u zeggen, zeker ben ik helaas net zo veel mens als u maar ben gelukkig meer dan een mens.

Ofwel, wij theaterdieren en jullie mensen, kunnen het menselijke alleen maar accentueren d.m.v. het dierlijke.

Bij mij is het zichtbaar, daarmee zet ik jullie helaas maar al te vaak op het verkeerde been. Of moet ik zeggen poot. Op de verkeerde poot en ben ik het die benen heeft.

(En terwijl hij dit zei, zwaaide het theaterdier met zijn staart en sloeg hij met zijn klauw op tafel.)

- Zo en nu jij weer.

V- *Wat wilt u bewijzen?*

T- Dat is een goeie, daar moet ik even over nadenken. Misschien moet ik om me duidelijk te maken, even terugkeren naar die ouwe zeikerd die zei 'to be or not to be, that is the question' of die andere van 'ik denk dus ik besta'.

Mensjes, jullie willen de oneindigheid nog steeds in het moment vinden en de waarheid in gewoonweg 'zijn' en iedereen die die vage mystiek van de toren schreeuwt, eren.

Ik ben de keiharde realiteit. De ultieme confrontatie met het non-theater.

Shakespeare heeft vermoedelijk niet eens bestaan. De grootsheid van het onaantastbare,... liefst dooie idool,... lekker makkelijk. Ik vlieg al duizenden jaren onder de radar om de mensen niet af te leiden van het ware. Zien is geloven, maar niet zien wordt fantasie of die andere waarheid, die uit duizenden onlegbare puzzelstukjes bestaat en die we meer moeten respecteren dan die vastgelopen realiteit van jullie.

Hou toch op. Als ik bewijzen ga aandragen worden ze geheid in twijfel getrokken, ergens of ooit.

Maar geloof me, om het geloof in stand te houden, het ware geloof, moet je geloven in het geloven zelf. Mensen die dat niet doen zijn onwetenden, ignorants, reizigers,

die niet weten waarmee ze vervoerd worden. Dat kan heel gevaarlijk zijn. Het komt neer op mensen die niet weten waar ze mee bezig zijn, maar wel denken te weten waar ze naar toe gaan.

V- Wilt u zeggen dat moraal en religie niet zonder elkaar kunnen.

T- Zeer goed, snuiter, daar zeg je wat.

Ik zal je zeggen, het is uiteindelijk allemaal geloof wat de klok slaat. Moraal die op een zogeheten realiteit berust heeft een veel te smalle basis. Ofwel, de realiteit is maar een klein stukje van de ongebreidelde fantasie, waar men maar beter in kan geloven, zou ik zeggen.

Ik zal u vertellen, ik lul nu al honderden jaren over dit soort zaken en ik vraag me soms af of het niet jullie sterfelijkheid is die me dwingt altijd maar alles te moeten herhalen tot ik....godverdomme wat heb ik te bewijzen?

Jullie hebben iets te bewijzen, opdat dit gekkenhuis stopt.

V- Maar wij zullen toch altijd incompleet en naakt zijn. Ons streven naar perfectie is toch al voldoende om door de eeuwen heen een ontwikkeling door te maken.

T- Ontwikkeling, heeft u die kunnen zien in die schamele 50 bewuste jaren die u heeft meegemaakt. Nou, ik kan u geruststellen. Ik heb nauwelijks iets van een vooruitgang of ontwikkeling gezien de afgelopen 6 duizend jaar. Of moet ik zeggen, we ontwikkelen wel, maar veranderen niet.

En u merkt het wel, door mijn vuur ga ik me weer meer mens voelen. Witheet kan ik er van worden.

V- U hebt nog al wat meegemaakt door de jaren heen. De eenwording van de Eufraat en de Tigris, wat ik hier als eerste zie.

V bladert door zijn papieren

- Daarna heeft u Alexandrië zien ontstaan. U heeft de neus van Cleopatra zelf gezien.

T- En het scheve gezicht van Philippus III niet te vergeten. Het was de eerste beroerte die ik meemaakte. Schuimbekken van het gif dat Olympia toegediend had....toch?

V- Ik zou het niet weten. Wel weet ik, dat wij als mensen iedere dag voor een scala aan keuzes staan, die we moeten afwerken en die vallen niet voor iedereen even gunstig uit. Is het leven niet gewoon een

opstapeling van keuzes die gemaakt moeten worden, met de nadruk op moeten.

T- Het is bijna alsof u wil zeggen, dat door al het moeten en gedwongen keuzes we gestuurd worden door een onzichtbare hand en we au fin niet echt een keuze hebben.

Zeer filosofisch, maar laat ik u dit zeggen: **Iedere keuze is een aanval op het zijn.**

V- Maar uh, 'on doit choisir' zoals de Fransen zeggen.

T- Of was het: ik kies dus ik besta. Gaan we grappig doen over zulk een belangrijke zaak.

En hij hield zijn sigaar onnodig lang in zijn mond en kuchte even.

-De realiteit, waarvoor gekozen wordt, is zuur en aan alle kanten bedorven, dat hoef ik u toch eigenlijk niet te vertellen.

Een leven in t zuur. Uitjes in een potje. Een voorstelling van zaken, een fantasie uit het meest stinkende vat in het brein. Een slecht gekozen fantasie of religie zo u wilt.

Een geloof dat ons uiteindelijk heeft geleid naar de religies zo als daar zijn, om maar eens een voorbeeld te noemen het Christendom of de Islam. Of moet ik zeggen,

dat Darwin daar nog tussen zit. Wat een misvatting over het dier en uiteindelijk van de mens om zijn levenswandel te reduceren tot een competitieve bezigheid.

Keuzes, keuzes, daar heb je je keuzes weer, keuzes die van levensbelang zijn om te overleven.. Het lijkt wel een slechte kunstenaar die dit verzonnen heeft. En jullie beamen het allemaal.

Het zijn juist die keuzes die een aanval zijn op het zijn.

Dubbele punt LETTERLIJK.

Wat valt er nog te kiezen überhaupt of, wat is kiezen?

Kunnen we nog kiezen, mogen we nog kiezen in deze tijd van globalisering?

Hij nam nog maar eens een flinke hijs van zijn sigaar. De rook zette de vragensteller even buiten spel.

-Wanneer is die begonnen, die globalisering van jullie?

Met de beruchte V.O.C.?

Nee, nee, laten we het niet zo gecompliceerd maken.

Ergens midden negentiende eeuw met de industriële revolutie werden met de opkomende wereldmarkt alle

vastgeroeste verhoudingen met hun gevolg van

eerwaardige voorstellingen en zienswijzen opgelost.

En er ontsnapte nu een reuze rookkring uit de mond van het theaterdier.

-Al het feodale, al het vaststaande, verdampt, al het heilige wordt ontwijfd. Aldus Marx, niet mijn woorden.

De duistere kanten. Roofzuchtig kolonialisme, wrede oorlogen in Azië en Afrika ten gevolg.

De institutionalisering van vooroordelen zoals bv antisemitisme die uitmondde in wijdverspreide verschrikkingen. Moeten, moeten, was het niet Hitler die amper 50 jaar later zijn theorieën van oa Ernest Heackel leende.

Een stukje historie kan nooit kwaad.

Aan het einde van de negentiende eeuw probeerden zo'n beetje alle westerse overheden, inclusief Japan, de solidariteit in de wereld terug te krijgen door ipv. de bestaande religies, nieuwe fabels over etnische en religieuze solidariteit de wereld in te gooien en bedienden zich maar al te vaak van militaristisch nationalisme in wat ze de strijd om het bestaan noemden. Voila, het sociaal Darwinisme, omarmd door het nationaal socialisme ergo de fascisten, die nog steeds trouwens de grondslag vormt voor de ideologisch orthodoxe leer van het neo liberalisme. We hebben even een pauze gehad, ja ik was er ook bij, na de Tweede Wereldoorlog. De klap was dan ook erg groot, maar ook weer niet groot genoeg schijnbaar. De koloniën gingen op de schop, maar daar kwam me ook wel wat voor terug zeg.

Kijk, jullie willen nog steeds niet inzien dat de modernistische, industriële, of whatever, geschiedenis

van de afgelopen decennia er een is van slachting en chaos ipv. van vreedzame eenwording en dat de politiek van hysterie en wanhoop allesbehalve uniek was voor nazi-Duitsland, het fascistisch Italië of het bewind van Stalin en de rest. Aldus Pankaj Mishra. Gedeeltelijk ook mijn woorden.

De 2e Wereldoorlog er bij halen, zeg ik altijd maar, al jaren. Dat is de kern, de Monoliet van deze beschaving. En wat gebeurt er? Een emmer bloem erover, verbloemen. Lang leve de economische groei, lang leve de democratie.

Wij, trauma's? wel nee. Wat gebeurd is, is gebeurd. En dat laatste zei het Theaterdier met het accent van een Gelders boertje.

- Opkuisen die geschiedenis. Die troep, die moet er uit, eruit die troep.

Hoe de verlichting onze beschaving dan wel niet tot stand heeft gebracht. Niet dus.

De zogenaamd 'goedaardige verlichtingsstromingen, als ik het even zo mag noemen, van rationalisme, humanisme, universalisme en liberale democratie, worden even zo makkelijk samengebald tot totalitarisme, uit eveneens kindjes van de verlichting, zoals daar zijn: wetenschappelijk racisme, oorlogszuchtig nationalisme, imperialisme, technicisme, esthetische politiek, utopisme (ook zeer gevaarlijk eigenlijk), maatschappelijke

hervormingen en bovenal, nogmaals het darwinisme met de gewelddadige strijd om het bestaan. De verlichting? my ass.

Al die ellende is voor de Eerste Wereldoorlog al begonnen en nu zitten we er nog mee.

En die kunstenaars hebben al die tijd maar een beetje aansluitend op die ontwikkelingen, lopen te klooiën.

V- die hebben er eind negentiende en begin twintigste eeuw aan bijgedragen dat men ruimer ging denken en loskwam van wat men toen noemde, burgerlijke idealen.

T- Welnee, de kunstenaars volgden gewoon op de voet de ontwikkelingen in de wereld en sloten daar perfect op aan.

Niet omdat er ene Oscar Schlemmer was of een Boccioni, kwam er modernisme of futurisme. Nee, omdat er koude metalen op de markt kwamen en machines die hakkelender vierkanter bewogen ging de kunstenaar ook meer robotisch en hakkelend hakken en schilderen, zal ik maar zeggen....

En zo ging Einstein ook dichterlijke slogans de wereld in gooien. Hoewel dat eigenlijk meer een bewijs is van dat kunst iets is wat je naast je werk doet.

V- Maar er is toch altijd sprake van een wisselwerking tussen kunst en wetenschap.

T- Weet je, daar heb je gelijk in, klopt, een wisselwerking.....toen wel ja, omdat we nog kozen voor, Hitler, Stalin, Mao, Franco (niet de Afrikaanse musicus Franco trouwens) of Christus. Je wist in die tijd toch niet waar je bij hoorde, je koos maar wat. God, wat was men toen eigenlijk zoekende.

Kijk nu het plaatje duidelijk is en we enkel de vrije markt hebben ..‘en de Islam vooruit’, die ons nog een tegenhanger geeft om scheef te mogen denken. Nee, ik dwaal af.

Wisselwerking: dit is je schooltje, dat is je opdracht en zo krijg je je geld en anders niet. Nee, de kunstenaar moet volgen. Iedereen moet volgen. Ook u met uw vragen. Het is bovenal de gekochte vrijheid ten koste van veel tijd, tussen haakjes verspilling, tijdverspilling, die men moet opofferen alvorens mee te mogen doen. Maar wat is een geringde duif nu werkelijk, meneer?

Het is er eentje die veel prijzen zou kunnen winnen, maar de meesten doen dat niet, kunnen dat niet, maar komen toch uiteindelijk altijd bij het baasje terug om daar te broeden, terwijl hij of zij in principe de vrijheid heeft om zelf de wereld in te gaan. U heeft die vrijheid ook. Maar

u gaat niet, net als de duif. Getrainde kunstenaars, ik hou er niet van.

V- Ik proef hier veel frustratie. Het lijkt er op of u spijt hebt dat u nooit geparticipeerd heeft in de grote stromingen en academiën. Uw naam is bij geen enkele academie of toneelopleiding te vinden is. En wij hebben gegevens van Mesopotamië tot nu.

T- Van Althamira tot heden. Ja, ja.

V- Ik zie u niet bij het Kubisme bijvoorbeeld, het impressionisme, futurisme, realisme, surrealisme, maar ook in de barok of renaissance, geen spoor van u te vinden.

T- Jawel ergens in de achterste gelederen van de romantiek moet ik te vinden zijn. Of heb ik in die tijd niks gemaakt en ben ik alleen maar spiritueel lichamenlijk in de weer geweest, dat kan ook. Uh, ja, ik zei u toch al, Ik vlieg al duizenden jaren onder de radar om de mensen niet af te leiden van het ware. **Wil je het alsnog begrijpen, moet je naar mij komen kijken.** Zoiets toch?.....(stilte)...

Meneer, wanneer houdt die lariekoek toch eens op, met name dat gezeur over die transformatie van figuratieve kunst naar abstracte kunst, met Picasso als schakel.

Begint daar al niet gewoon de algoritme van de economie in de kunst te verschijnen; de kunst als rekensom, als logische causale, bla bla, prrrt, Ik wordt daar zo moe van. Ik weet niet of jullie nog te redden zijn.

Ik zou zeggen, kom vooral naar de show kijken.

Ja trouwens, ook ik verval maar al te vaak in handelingen achter het glas, die eigenlijk al geweest zijn maar mij een houvast bieden omdat ze succes hebben. Ook ik wordt 'for your entertainment' verleid tot hier en daar een gimmick. Maar daar zal ik u straks meer over vertellen,....met permissie, Ik ben ook maar een mens, uh dier. Volgende vraag.

V- Verschijnt een theaterdier altijd met dezelfde dierlijke kenmerken?

T- Verschijnt een theaterdier altijd met dezelfde kenmerken?

Hij bliekte de vragensteller nu uit.

-Verschijnt uhhhet uhtheaterdier altijd met dezelfde dierlijke kenmerken.

Eigenlijk heb ik dat al gezegd. Iedereen kan bij ideale omstandigheden een theaterdier worden, al zijn die

omstandigheden door de huidige religieuze wind zal ik maar zeggen, uiterst ongunstig.

V- Dat iedereen een theaterdier kan worden, begrijp ik, maar zien ze er allemaal zo uit dan.

T- Nee natuurlijk niet, als je zou willen lukt het niet om op mij te gelijken. En dat is gunstig.

Een goede imitatie is er een, waarin we het origineel niet meer kunnen ontdekken.

Tenminste dat gebeurt er, als we er met de volle intentie van identiteit en bewustzijn in duiken. Je komt jezelf tegen in de personificatie en die interactie daarmee schept een nieuw karakter. Maar daarvoor moet je wel in het hier en nu kunnen spelen. Ben je nog niet zo ver, dan raad ik je aan....

Nee, om het theaterdier te proeven moet je hem ontdekken in jezelf, maar laat ik daarover straks meer vertellen.

Antwoord op de vraag; er zouden miljoenen verschillende theaterdieren kunnen ontstaan. Wellicht een oplossing voor alle WERELDPROBLEMATIEK. Misschien moesten we maar eens met jou beginnen. Improviseer en wees het theaterdier nu! Nee, exproviseer!

V- Ik, maar ik ben de interviewer, mij krijg je niet in die kooi.

T- Zo zeg, wat een muur. Zou ik er niet volgens de wetten van de markt een BNER in moeten zetten. Ik kan de buurman er wel in zetten, maar dat komt niet in de krant.

Het establishment ontgaat zoveel.

Daar ga je dan! Ik nodig jou uit om bij mij, alleen het terrarium in te kruipen en deze prachtige ervaring op te luisteren. Een cadeautje zou ik zeggen.

V- Hoe zie je het voor je. Het theaterdier is toch uniek, dat kan alleen jij toch?

T- Ja, schuif het maar op mij af. Het enige wat ik kan doen is mijn ervaring delen van mijn ‘zijn’ in ‘de kooi’, zoals jij het noemt, zodat de drempel voor de speler of gast wat lager wordt.

V- Ja, geef eens een masterclass theaterdier. Hoe zou jij die doen?

T- Ho, ho, eerst zoals gezegd, mijn ervaring en dan pas een overdracht. Trouwens, welnee, daar had je me al

weer bijna te pakken met je schoolse benadering van het fenomeen. Ik ga niks uitleggen. Ik doe wel een masterclassje. Ok V, wees student en stel maar een paar onnozele vragen.

V- Deed ik dat al niet volgens jou?

T- Het is dat je het zelf zegt. Wat is het verschil? Vraag uit het hart, ga er van uit dat jij op een dag in die kooi moet. Dat is de enige manier om empathie met het dier te krijgen. Om het theaterdier als mens te kunnen zien. Ontmasker het dier, meneer V.

V- Hoe voelt het om daar uren lang in te zitten?. Want ik heb gehoord dat je het soms wel 8 uur vol houdt in het terrarium.

T- Terrarium, dat klinkt al heel wat respectvoller, meneer V, dan kooi. Verbonden met de aarde: la Terra. Hoe bevrijdend en hoe beangstigend. Vaste voet, veiligheid en de laatste rustplaats tegelijkertijd, vermits je niet onder vuur, linéa recta, gedreven op de vlammen naar de hemel gestuurd wordt. Ook heel poëtisch, maar in de aarde rottend, onder toezien oog van een klimop eist toch veel meer betrokkenheid van de nabestaande. Wat een poëzie door

de jaren heen, rond die kist en verzakte grafzuil, donker, donker en nog eens onbegrijpelijk donker. Hij is er niet, hij is er wel.

In het vuur willen we er tegenwoordig zo snel mogelijk van af. Oh, ja, nee, wacht even, de indianen, uuh, de mensen uit India daargelaten, Kashmir, Utter Pradesh, VARANASI. Het lijkt zien verdwijnen in de vlammen, bengelende hoofden van een brancard, dat is nog eens een verwerking. De dood in de ogen kijken.

En daarmee heb ik al een aspect van de kooi te berde gebracht:

Klimop, symbool voor droefenis en eeuwigheid, voor mijn part, maar het is natuurlijk meer dan een symbool, het is een associatie met... en ook handig trouwens: ze blijven wel 1 week goed bij een goed geconditioneerd milieu. Ja het geeft een Gothic touch aan het geheel, vooruit.

En hij trok bedenkelijk aan zijn sigaar.

-Dat geuitleg van kunst, ik moet welhaast kotsen van mezelf. Nee, dat is te sterk uitgedrukt en is weer een verschuilen achter stoere woorden met beoogd effect.

Nee, het klopt niet, de verantwoorde kunstenaar. Uitleg is voor na de dood.

SP, kent u die?

V- De socialistische partij?

T- Nee Sergeant Peppers, de LP, Lonely Hearts Club Band, benoemd tot zo'n beetje de beste LP van de 20^e eeuw.

Hoe die geanalyseerd is, ongelofelijk, het zal menig jong muzikant afschrikken. Alle composities hebben een ongelofelijk uitgebreide academische achtergrond. Maar zeker niet bewust zo in elkaar geknutseld door de heren, Paul, John, Ringo, George en niet te vergeten de heren van de productie, die veel van de klankkleur bepaalde, toen.

Toen het management nog constructief en onderbouwend was, maar ik dwaal weer af.

Zij dreven op of werden gedreven door intuïtie die bij toeval uitkwam bij heel veel stromingen in de muziek en cultuur. En toeval tussen haakjes natuurlijk.

De LP wijkt af van al wat we kennen en toch voelen we er ons vertrouwd mee. SPLHB is thuisgekomen terwijl we nog niet binnen zijn...en daar is geen uitleg of verklaring voor nodig, al is het leuk dat ie gegeven wordt, maar val de kunstenaar daar zelf niet mee lastig.

Toch zal ik u het een en ander uitleggen, want ik ben geen kunstenaar, ik ben Het Theaterdier. Daarom zijn er zo weinig.

Maarre, gevoel, zei u hè, terug naar het gevoel in de kooi, uh sorry terrarium... gevoel is op zichzelf niks. Gevoel

komt voort uit iets, komt tot stand door iets. Gevoel en 8 uur lang volhouden.

Het Theaterdier verviel even in gepeins.

- Of ik het benauwd krijg na vele uren daarbinnen, dat wil u waarschijnlijk zeggen. Een journalist die wil weten hoe lang men iets volhoudt, hoe moeilijk en hoe zwaar en dat soort dingen. Het leven reduceren tot een spelshow. Het werkelijke gevoel, dat varieert natuurlijk. Men leeft gewoon daarbinnen, net als daarbuiten, dus u hoeft niet bang te zijn, het komt allemaal vanzelf. Kent u de uitdrukking, ‘men hebbe net zoveel vrijheid binnen de beperkingen als daarbuiten.’

V- Dat snap ik, maar,

T- Maar dat is de keuze, de enige keuze, welke beperking leggen wij ons op om vrij te zijn. DE GERINGDE DUIF.

V- je komt tot rust daarbinnen?

T- Veel meer dan dat. We komen in een ervaringsgebied nu, een ervaring die uiteraard enkel ervaren kan worden. Wees mijn eerste gast, mijn eerste BNER, die er toe doet, ha ha ha.

En hij lachte gemaakt en hard.

V- maar dan is er het publiek

T- Als eerste voor dat we verder gaan met het beantwoorden van deze complexe stelling. Is u bang voor reputatieschade die er zou kunnen ontstaan of is die, als u in het hok kruipt al aanwezig omdat het theaterdier zich onvoldoende geprofileerd heeft in een netwerk dat er toedoet?

V- Waar slaat dat nou op, ik vind het gewoon eng.

T- Ha, ha, dat bedoel ik en u ook: publiek, roem, eer. Dat enge bosje waar u zich achter wil verschuilen is heel eenvoudig te snoeien, want het is gewoonweg niet eng. U bent toch geen kind, is het wel?

Het voortouw nemen, wat in deze wereld voor weinigen is weggelegd, maakt de rest tot volgers.

Het theaterdier liet langzaam zijn hoofd tussen zijn schouders zakken, met tot gevolg, gepeins en gemurmel:

- Het voortouw. Uitvinders, bedenkers, programmamakers, op een financieel veilige plek omgeven door investeerders nemen niet meer risico dan een loopje door de achtertuin om over het hek zich het idee van de buurman toe te eigenen (of om te vormen) en

wel zo dat er in de wereld een massale eenvormigheid zal ontstaan.

De mensen zonder macht hebben het nakijken, mogen dromen....

Dromen, ja dromen, waar hadden of hebben we het over?

U heeft toch ook zo'n praatprogramma aan een tafel op een stoel. Wilt u soms een stoel in de kooi en dat ik erbij kruip en vragen ga stellen. Met een beetje investering kunnen we dat nog wel een keer flikken.

V- Dat zou wel wat comfortabeler zijn.

T- Dat zou jij wel willen hè, Jantje van Leiden? Nee het gaat om die nieuwe ervaring, die alleen jij kan beleven, jij, jij, jij, u, u, u.

En het gaat om mij, de uitvinder, die jarenlang research heeft gedaan, creatief is geweest tot er dit uit kwam. En ik begrijp wel dat iedereen om het professioneel te maken er een marktsausje overheen wil gooien. Korte termijn denken...

Ik zit er in voor mijn dood en voor daarna.

Oh, Ja... ja, het publiek ja, even zien.

En hij staarde naar een punt ver weg, alsof hij ergens in de verte, in den einder het publiek zag aankomen. En sprak:

-Dat de kijker dom zou zijn en hem enkel kan prijzen als er een inhoudelijke kaalslag heeft plaatsgevonden, 'de kunst van het weglaten' is een leugen.

Het is voorwaar geen porno die met een portie bitterballen en eventueel een hamburger afgehandeld kan worden. Voor de porno is dat prima, een verzetje, maar we moeten toch ook iets verder komen dan dat.

V- Veel vrouwen en zelfs meisjes zijn of lijken althans, in een oogwenk enorm in de ban te raken van het dier?

T- Daar zeg je het goed, 'dier', het is het dier in mij, gewatteerd, ingebed in de poëzie van de kooi, achter glas. Om kort te gaan, 'het mag even'. De steriele affectie.

Oudere vrouwen krijgen het weer warm en dat terwijl haar man er gewoon bij staat.

Voor veel jonge meisjes is het een eerste veilige ontdekking van de onderbuikgevoelens zeg maar. Jazeker ook mij doet het wat en ik vraag me af of ik voor de kunst in het hok zit of wacht op het moment dat er eentje bij me in het hok springt. Wat een prachtige balans tussen sex en kunst.

En wat zou de wereld toch beter af zijn als we konden zwelgen in een reuze sex-kunst-orgie. Even mag het en worden ook de mannen verliefd of althans valt bij de meeste het alfa gevoel uit.

Nou weet je,
en hij verhief zijn stem
- ik voel me soms echt een hoer, een complete prostituee,
en wat is daar mis mee!.

Ik zal u zeggen, al voel ik me soms misbruikt, voor mij is
het ook echt. Ik raak in enkele seconden zo af en toe
compleet verliefd. En dat geeft je enorm veel kracht,
terwijl het je uitput, geef je aan de wereld. Dancing Jezus
Christus.

Er zitten vrouwen bij die al maanden, soms jaren, niet in
de gelegenheid zijn geweest om iemand bewust aan te
raken, laat staan te aaien. Dat opent harten die ze niet
kunnen luchten bij mij, maar wel thuis weer bij hun man.
Gelijk ene goeie hoer, alles geven, maar niks delen. Ach
nee dat klopt ook niet.

Maar dat ik de kans krijg om de eerste erotische
ervaringen op te wekken bij de hele jonkies is toch wel...
Zo zie je maar weer, dat oprechtheid geen grenzen kent.
En dat oprechtheid, kwetsbaarheid oh zo gevaarlijk
kunnen zijn. Wat ik nog steeds niet helemaal begrijp in
de kooi en al duizenden jaren daarbuiten, is dat uit angst
mensen alles willen opofferen, als ze zelf maar niet
hoeven.

Ik bedoel; stuur ik er op aan bij een volwassene om de
steriele affectie aan te gaan, nodig ik ze uit om de
rubberen handschoen aan te doen, schuiven de meeste

ouders dat af naar hun kinderen? “Kijk dan Fientje, je kunt er met je hand in, mag je ‘m aaien.

“Doe het zelf”, zeg ik tegenwoordig. Je dwingt je dochter van 12 toch niet om een vreemde vent in een kooi te aaien. “Toe maar Fientje, dat durf je wel”, echt gemeen vaak.

Er valt even een stilte.

-Verbazingwekkend hoe sommigen vrouwen niet kunnen tasten. Die kloppen dan een beetje op je rug of wrijven zonder enige betrokkenheid in de beweging over je rug.

“Zo mevrouw, ik heb te doen met uw man”, maar dat zeg ik niet natuurlijk.

Och ik ben ook een theaterhoer, dat symboliseert de hand. En staat dat niet voor al het theater?

“Moeder ik wil bij de revue.”

“Met al die schaars geklede dames zeker. Jongen daar komt niks van in”

Maar dwaal ik af? Nee, gewoon gevoel toch?

Maar het moet geen circus worden, nee niet routineus of toch wel!, Als dat zo is, pak ik mijn koffers en ben ik weg,

zei het theaterdier en verzandde in een langdurige stilte, begon te ijsberen en spontaan te acteren. Eerst een vrij precieze impressie van Robert de Niro uit The Godfather toen een slordige eigen versie van Toni uit de Soprano's.

-“I get these moods sometimes, I feel worried, just

worried, I don't know, I have these weird dreams that everything I got, gets squished by a thick fat butcher and he kneeds me into a big piece of doe and looks at me and says:

'Is this what you wanted, my son?'

You know he looks like my father in the morning in his undies. I just don't want to look at it and walk away' "

Daarna keek hij de vragensteller langdurig aan. Langdurig omdat V niet reageerde of in een lichte paniek terecht kwam, omdat hij niet precies wist hoe te reageren.

- Je moet nu een vraag stellen als psycholoog. Zoiets als van 'did you love your father?' Meespelen, je moet meespelen, humulus cumulus, wat wil je anders?

V- Je voelt je dus ook wel als kunstenaar gebruikt.

T- Of gewoon zeg maar, gewoon als mens. Klopt, maar ik HOEF er niet op die manier in te zitten. Ik zit achter glas en u bent daar. Ben ik een hoer? Wie weet gaat de klei er een keertje af en speel ik eindeloos materiaal dat uit een enorm zwart gat achter in de kooi komt. U moet beseffen dat mijn Oeuvre bijna eindeloos is geworden in die duizenden jaren. Of, wie weet, komt er meer spel op aanvraag, toch nog gelijk een hoer of niet, nee, nee, natuurlijk niet, we houden het interactief, op zijn minst

een voordracht als reactie op een situatie die zich voor doet.

Keuzes, keuzes, weer die keuzes. Als eerste is het geen keuze maar een direct gevolg van een samenloop van omstandigheden dat heeft plaatsgevonden in mijn leven.

Ik kom ook wel eens uit de kooi, dat zie je toch!

Zie hier ben ik. Mijn ideaal is natuurlijk om helemaal uit te vliegen, maar daar zijn we nog lang niet klaar voor, dat zeg ik eerlijk. Het blijft voorlopig netjes afgebakend theater, zoals het hoort. Zeker ja speel ik theater, al is het niet direct jullie theater, het blijft het theater van het zijn, van het moment, verder kun je niet gaan.

V- Improviseren?

T- Improviseren, nou nee, improviseren zou ik het niet willen noemen, exproviseren, dat gaat veel verder dan improviseren. Bij improvisatie zijn er bevooroordeelde regels en wetten die er voor moeten zorgen dat er een spanningsboog met een bepaalde timing ontstaat.

Bovendien heeft de acteur doorgaans standaard kant en klare scènes klaarliggen die hij kan gebruiken op momenten dat,.....opgedaan door ervaring, bla, bla.

Heel grappig allemaal maar niet spannend en uitdagend.

Nee bij exproviseren doet dat er allemaal niet meer toe, het gaat om puur zijn, wat pure kunst beoogt. Het

publiek moet wachten of ingrijpen: de ware interactie.
WEG MET DE DOMINANTE CULTUUR. GEEN
CULTUUR SCHEPT CULTUUR,
riep het theaterdier.

-Nee, een exprovisatie plaatst zich werkelijk buiten de box, en niet zogenaamd buiten een gecreëerde doos waaromheen de werkelijke kooi hangt waar de acteur niet aan mag. En dan gaat het niet alleen over fatsoen of moraal.

Non, exprovisation est quelque chose plus profond.
En hij keek gebiologeerd naar zijn eigen duim en middelvinger die hij schuddend bij elkaar bracht om zijn woorden die tekort schoten, zwaarder te laten wegen.

V- Jawel, dat snap ik, maar op deze manier hoef je je niet te onderwerpen aan ingewikkelde theateruitdagingen, zoals bv toneelstukken met deadlines.... ofwel, is het niet veel moeilijker en dapperder om de kunst te ondergaan die er al is en historisch onderlegd is, waar je je plaats in moet vinden om iets toe te kunnen voegen. Je maakt het jezelf zo moeilijk door telkens weer dat wiel te moeten gaan uitvinden, wat relatief minder oplevert.

T- Dat zeg jij en dat is zeer begrijpelijk, omdat je resultaat toetst aan een vooropgezette kwaliteit.

Veel-weinig, mooi-lelijk, goed-slecht, dik-dun, arm-rijk, 10-1, warm-koud ja, die kan nog wel. Moet ik verder gaan?

V- Van mij mag je.

T- Wat zijn we toch bang voor het onbekende. Voor de dood. En natuurlijk ben ik voor het leven en zie ik nog wel mogelijkheden in jullie kunstparadigma, maar niet vandaag.

V- Het heeft natuurlijk ook met een sociaal aspect te maken. In hoeverre je de mogelijkheid hebt je sociaal weerbaar te maken of kansen ziet om je aan te sluiten.

T- Veelal bureaucratische corruptie

V- Wat!?

T- Je capabiliteit of de mate van je vermogen, tot het invoegen van de bestaande structuur, uitgedrukt in het aantal hits, bepaalt je succes, niet je product.

V- Goed dan kom je dus nergens of blijf je steken op dit niveau als ik dat mag zeggen

T- Vast wel,
zei het theaterdier geveinsd nonchalant.

*V- Als je nou morgen een baan aangeboden zou krijgen
bij het nationaal toneel, zou je dat dan doen?*

T- Jij hebt je scherpe standaardvragen in ieder geval wel geleerd op school, maar ok, je punt is duidelijk. Zeker, ik voel me maar al te vaak laf en moedeloos en dan denk ik inderdaad, is het niet allemaal een vlucht, een verschuilen achter glas, veilig achter een gemakkelijk trucje?

Trucjes, ja. Ook ik maak niet altijd optimaal gebruik van het zijn. Zeker heb ik routines waar ik me achter verschuil. Net als bij het gewone theater. Het zijn geen routines die uit het hoofd geleerd zijn, maar beproefd door het uit te proberen en door het succes aangespitst. Ook ik verschuil me achter het trucje. Niet alleen voor mij veilig en gemakkelijk, ook voor de kijker, moge dat duidelijk zijn. Wat dacht je van het publiek dat binnenkomt en met de neus tegen een gevallen 4^e wand van glas aanloopt. Een spiegel waarin het zichzelf ziet. Wat zijn ze dan blij als ze de ukelele opmerken, die ik wel eens vergeet weg te halen na een dood moment zonder gasten.

“Kunt u ook wat spelen?”.

En dat zeggen ze dan niet zozeer omdat ze van mij iets verwachten, maar uit absolute ongemakkelijkheid van het moment. Angst voor de stilte, voor iets onbekends dat zal gaan plaatsvinden en ook en vooral, dat ze niks hoeven te voelen. Ga maar spelen, dan zijn wij er van af. Och, wat wil iedereen toch graag voelen om het even wat, maar, wat zijn ze bang, durft niemand. Wat is het toch die angst?

En wat zijn ze blij als ik ze, zonder ukelele uiteraard, over die streep haal

Audaces fortuna iuvat. Het geluk is met hen die durven.

Kom ik nu een beetje erudiet over, academisch onderlegd?

Wat is het toch heerlijk om in het wilde weg Latijn te spuien.

De gustibus non est disputandum: over smaak valt niet te twisten.

Of, Damnant quod non intelligunt: Ze veroordelen wat ze niet begrijpen.

Ik weet het niet. Of het, Canero surdo: zingen voor doven....

Hij keek V aan....geen kick.

-of moet het gemakkelijker met Carpe Diem.

Cum grano salis, met een korreltje zout.

Brevis esselaboro obscures fio: Als ik probeer kort te zijn wordt ik onduidelijk.

Wat zei mijn vriendin toch laatst ook al weer. Ja die vriendinnen zeggen soms wat, iets van belang.

V- Je vriendin, heeft ze ook een staart?

T- Och, nee hè, is deze opmerking een uiting van ironie, een ingebouwd grapje.

Moet ik hier uit afleiden dat je HET THEATERDIER nog steeds niet serieus neemt of kan ik het veel positiever stellen, is het een grapje dat aantoont dat dat wat je ziet, niet gewoon iets is wat je zelf bedenkt? Met andere woorden als je niets zou weten zou je dan nog iets kunnen zien of in uw geval, wat zie je als u naar mij kijkt? Het mens waar je bekend mee bent of een soort van dier dat ook bekend voor je is? Kun je ze allebei tegelijk zien? Je moet in je hersens een nieuw wezen creëren, dat schept onzekerheid..... En dan wil je die onzekerheid delen in een grapje, ja, ja, En hij wreef onder zijn kin en dacht na.....

-Dus je fantaseert het bekende met een aangeplakte staart op mijn vriendin, wie weet.

U moet weten,....laat ik beginnen met de kinderen. Veel ouders zeggen als de kinderen bang worden “Het is gewoon ‘n meneer hoor, kijk maar het is een meneer” Zulke ouders proberen de magie weg te halen om het kind gerust te stellen. Toch ziet het kind wat anders, een

soort van dier ook. Het kind twijfelt voortdurend. En vaak als zo'n kleintje dan als laatste weggaat zegt ie vaak nog snel even, "je bent gewoon een mens!" Volwassenen zijn niet wezenlijk anders. Ze twijfelen nog steeds aan wat ze zien, maar doen net alsof ze iets zeker weten, daar had ik het al over gehad.

Een lange stilte...

-Nee, mijn vriendin heeft geen staart, al zag jij hem wel even in gedachte.

Een zeemeermin, Een bikini met een staart. Blijft u het maar gewoon geloven.

Het geloof is een ode aan al hetgeen je niet ziet. Aan iets wat niet waar hoeft te zijn, desnoods. Wat zei ze nou ook weer laatst? Oh ja,

"Ga gewoon iets heel anders doen daarbinnen, helemaal geen elementen meer van wat je gedaan hebt. Kijken wat er dan uit komt."

Dat zal best wel, denk ik dan, maar ook ik wil scoren en zoek de balans tussen angst en durf natuurlijk. Vandaar dat ook ik de ukelele pak en me verschuil achter het kunstje.

"Dat is te gemakkelijk" zeg ik dan, als ze naar de ukelele wijzen. Sommigen begrijpen dat, anderen, "Hoezo is ukelele spelen gemakkelijk?"

De kunst is, en daar gaan we weer, om zonder trucje, via het moment waar de kijker en de speler in zitten, boven het verhaal uit te komen: Ieders eigen verhaal, Drama.

V- Maar je zal toch iets moeten laten zien. Je kan niet niks gaan doen.

T- Natuurlijk wel, als de situatie daar om vraagt. Wat zou het toch heerlijk zijn tegenwoordig als een artiest op TV, een festival of in het theater, eens eventjes niks zou doen of in ieder geval zijn mond zou houden voor een onbepaalde tijd. Ik denk dat we die onzekerheid heden ten dage wel kunnen gebruiken. En trouwens er is altijd wat te zien. Soms denk je niks te zien, maar dat komt waarschijnlijk dan weer omdat je geen kennis of weet hebt van hetgeen er voor je neus gebeurt. JE WIL ALLEEN ZIEN WAT JE AL WEE-EE-EET!
Ik zie niks, ik vind dit niks, er is niks aan, ik heb niks meer. Niks is voor het heelal of ver daarbuiten, voor na de dood desnoods. Het niks bestaat niet in onze leefwereld.

Er is welhaast nog maar één volwassen optreden mogelijk na al het afgekitte, geformaliseerde theater van de macht. Bio-industrie is het, meer niet. Zodra het biggetje nog maar nauwelijks in de pubertijd zit, nog 100 kilo van de volwassenheid verwijderd, gaat het koppie

d'r af. Ofwel, de briljante innoverende show leeft maar een dag alvorens te worden opgeslokt en ingelijfd door het blote kontengezicht van de marktkoopman, die het stuk wel effe op maat gaat snijden voor de 'zogenaamde' massa.

Nee geen vaste contouren om je voorstelling meer. Dat is wat er nodig is. Voor minder kom ik m'n hok niet meer uit. Doen wat in je op komt of tappen uit het vat van het verleden, vooruit.

Vroeger heette dat improviseren, toen het nog inhield dat je vrij ging associëren op het toneel. Nu houdt improviseren in, dat je, binnen de gegeven verwachtingspatronen van publiek, opgejut door de producenten, je op de juiste manier de emoties bespeelt van het publiek.

En daar kun je ver mee komen. Neme Arjan Lubach op Zondag, als ik even iets contemporaals aan mag halen. Geweldige, kritische, losse, gewiekste, ondeugende presentaties. Zeer skillful. Maar uiteindelijk zwemt ie toch ook gewoon rond in z'n eigen bekrompen gedachtewereld, die perfect aansluit bij wat een bepaalde groep mensen wil horen, waarbij hij mag scoren met iets dat ze al lang weten. Hij laat ons feitelijk niets zien. Al lijkt dat wel zo. Dat is regie, een uitgestippelde route die bevestigt en samenvat, dat wel. Volgens mij is het

propaganda, de zoveelste mening, omfloerst met een randje creativiteit.

Ik ben trouwens als theaterdier niet eens van het theater of het beeld.

Van de KUNST in zijn meest creatieve betekenis.

Geen sausje erover. Laat ze maar uren kijken. Exproviseren. Ik laat ze veel meer zien. Zij die geduld hebben. En mocht er een oordeel geveld worden, omdat dat vooralsnog onontkoombaar is voor den mensch, mag die alle kanten op gaan. Maar allez, dan is er wel iets gebeurd. Men hebbe wat gezien. Ik zal meer doen dan het publiek een bevestiging geven van hun eigen leefwereld.

Het trollenwereldje Nederland en Denemarken.

Godsalmejezus, wat zouden jullie toch veel kunnen leren van al die vluchtelingen. Van mensen die echt iets meemaken. Maar wat gebeurt er? Ze worden op de trein gezet, uh pardon, het vliegtuig. Weggesmeten, net als de niets verdienende kunstenaar.

V- Begrijp ik hieruit dat je je aan het voorbereiden bent voor een nieuwe show?

T- Dat kun je wel stellen ja, voorbereiden, wellicht aan een nieuwe vorm van show.

V- Wanneer kunnen we die verwachten?

T- Verwachten, laten we het voorlopig bij voorbereiden houden. Ha, ha.

Audaces fortuna iuvat. Het geluk is met hen die durven.

Nee ik heb nog een lange weg te gaan.

En hij stak zijn kin vooruit en stopte zijn sigaar met een zwierige beweging in zijn mond.

-Nee, ik durf niet en het publiek al helemaal niet. Nou nee, trouwens, ook dat is niet helemaal waar. Even mogen ze, kunnen ze. Dat geldt voor bij het theaterdier, maar natuurlijk voor al het theater. Het is theater en ze mogen even de tong uitsteken, iemand te lang aankijken en het theaterdier aaien. Buiten de tent absoluut ondenkbaar.

Pure erotiek zoals ik al gezegd had.

En toch is het echt, dat is het mooie. A dream comes true.

Ja, daar zou een vervolg in moeten zitten.

V- Dus voorlopig kunnen we jou nog bezichtigen in het terrarium?

T- Ja ik vrees van wel. Wat ik niet allemaal zou kunnen ondernemen instead.

Wat ik allemaal niet zou kunnen doen buiten het terrarium. Daar zeg je me wat.

‘Alle dingen die ik al gedaan had terwijl ik dacht dat ik niks deed’. Dat is natuurlijk de opperste concentratie in het zijn. Daarvoor moet je wel een diep geloof hebben in jezelf en, och, dat schort er bij mij ook wel eens aan.

Maar ja ik heb mijn lot niet zelf alleen bepaald. Het zou al te gemakkelijk zijn de verantwoordelijkheid volledig bij de maker te leggen. Dat is oud denken.

Alles is met elkaar verbonden, meneer. Ik zit daar niet alleen omdat IK dat bedacht heb. Ik weet en zie in deze tijd dat jullie dat niet meer willen horen, maar toch moet ik helaas mededelen dat alles met elkaar verbonden is.

Dat is de kern en daar zit de oplossing voor vele zaken, voor hele vele dingen. Alles wat je bent is voornamelijk tot stand gekomen door je omgeving, met mens en dier en de materie daar in en omheen.

Ik ben een product van iedereen en, ja, ik zal mijn straf uit moeten zitten, een martelaar ook. Maar enfin, je hebt meer mogelijkheden binnen de beperkingen dan daarbuiten. Dat is toch ook zo’n mensenslogan, die jullie content wil laten zijn met gevangenneming van de vrije geest of zoiets.

'Die gedanken sind frei' maar ik zit er inderdaad maar mooi mee, dat wel.

V- U wordt ook wel gewaardeerd om uw vitaliteit, ondanks uw hoge leeftijd.

T- Zeer begrijpelijk dat u dat nu aanhaalt, maar het is ook wel zo flauw, dat dat nu een punt van waardering wordt.

V- Maar het is toch heel bijzonder, wat is je geheim, hoe blijf je zo...?

T- Jong, zo zouden jullie toch ook willen zijn. Probleem is dat je er niks voor wilt doen.

Want vroeger.....vroeger,
zei het theaterdier met een Haags accent nu,
-vroeger, toen ik in jullie ogen nog veel jonger was, maar in werkelijkheid veel ouder,
'but I was so much older than, I'm younger than that now'
werd ik verguisd om mijn onadaptabele gedrag. Vooral in de kunst en het theater dacht men de formules gevonden te hebben. Terwijl ik nog alles uit het hoofd deed en stenen naar dat hoofd kreeg, bleven m'n hersens en ledematen lenig en soepel. Eeuwig, of althans, lang leven doe je met het ware geloof en niet door je te laven met elkaars zeep en glijmiddel.

V- Dat waren de mensen van toen, nu zijn er weer andere generaties.

T- Er verandert niks, hoe vaak moet ik dat nog zeggen?
De arrogantie van de tijd.

De arrogantie ten opzichte van andere volkeren en culturen, die kennen we maar al te goed. Groot taboe, alles en iedereen die moest en moet wijken voor occidentaal gedachtegoed met hare expansiedrift. We gaan in discussie, maar stiekem lachen we erom, om die anderen minder ontwikkelden met hun armetierige kunstwerkjes waar niet mee te speculeren valt. Zo is er ook de arrogantie ten opzichte van de tijd. De arrogantie van het nu. Alles wat voor het nu plaats vond is minder en in de toekomst wordt alles nog beter. Wat een lariekoek. Alles wordt, door jullie, uiteindelijk gemeten in meer of minder. Met die verlichte hersens kun je ook niet anders. Beste mensen, zo zit de wereld niet in elkaar. Hoe dan wel kan ik helaas niet zeggen. Begin maar eens in cirkels te denken, ja dat is alvast een begin. Moeilijk, moeilijk, ik weet het, zelfs de meest weldenkende mens geloofd heilig in de superioriteit van de verlichting.

V kunt toch niet ontkennen dat wij hier in het westen wetenschappelijk en daarbij filosofisch, een soort van ontwikkeling door hebben gemaakt die ons in staat stelt...

T- Vrijer en ruimer te denken dan de middeleeuwer, de holbewoner of in geografische zin, de Papoea of de

Afrikaan, en dat de Islamiet ook een ontwikkeling door zal moeten maken om net als jullie de dingen te kunnen begrijpen.

U zou uzelf eens is moeten horen praten.

Ik zal u zeggen, overal ter wereld, of je nu bij de Pygmeeen op bezoek bent of bij de mensen in de Amazone, hoe heten die ook weer....., of te gast bent in een dorp in Spanje of Guatemala, vind je een aantal mensen waarmee je vrijelijk kunt spreken en mensen waarmee dat niet kan. Bij Plato op de hoek destijds en in de keukens van de Inca's of in de Azteekse keuken zaten mensen aan tafels te lullen net als wij nu, even verheven en even zo onvolkomen. De verlichting heeft daar niets aan veranderd.

Zeker is het zo dat een aantal verlichte geesten destijds hun ideeën hebben weten te communiceren met de toenmalige wereld, maar A, dat het zo nieuw was en B, dat er vanaf toen naar geleefd werd, forget it.

Lekker makkelijk, zo nu zijn we verlicht en kan ik door gaan met discrimineren, eigenwijs wezen en de rest van de wereld terroriseren. Sorry, maar het verkeerde geloof. Jullie zijn nog net als vroeger, en weigeren oud te worden. Domme mensen leven over het algemeen korter, om terug te komen op je vraag. De ware creativiteit is je redding. Hoe oud werd Abraham? Hoe oud Isaac en Ismaël? Nog steeds niks begrepen van de bijbel. Wist u

trouwens dat ik er zelf ook de hand in heb gehad?

In mee geschreven heb?

De spijkerschrift versie. Tik, tik,tik. Dat was me een geklop zeg. U moet weten, ik woonde toen in een drukke volkswijk ergens in Rome. In die tijd was het nog niet zo druk hoor, de gladiatoren terroriseerde de stad nog niet zo...

V- Bedoelt u de gladiatoren met hun quadra,s?, de vierspan, de Romeinse strijdwagens?

T- Uh, ja nee, dat ook natuurlijk. Nee daarvoor, ten tijde van het proto-*spijkerschrift*, in het zuiden van Mesopotamië. Verrek ja, dat is al weer meer dan 2000 jaar geleden.

Zie je wel, ook ik kan wel eens verward zijn. Dat is dan toch de leeftijd.

Ik woonde 4 hoog, in een van de eerste flats ter wereld en wat ik mij herinner is, dat de burens beneden en boven mij helemaal gek werden van het gehak aan die bijbel. Ja, dat moet dan in Rome zijn geweest. Hoe kan dat nou. Misschien was ik bezig met geschiedvervalsing. Wie zal het zeggen.

V- Ik wou toch even terug naar de kunst met je.

T- Terug? Zijn we daar dan al geweest?

V- We hebben het gehad over creatief denken, en daar wou ik even mee verder.

Je hebt de gave of capaciteit om van alles iets te maken. Volgens mij zie jij in ieder voorwerp of materiaal wel iets wat bruikbaar is om je ideeën gestalte te geven. Je kooi, als ik dat mag zeggen, zit vol met vernuftige attributen.

T- Uh, ja, kooi kan, maar terrarium komt meer in de buurt. Zeker, als je een missie hebt staat alles in het teken van die missie. En dan wordt alles bruikbaar.

V- Wat is jou missie dan?

T- Daar gaat het nu even niet over. Het is vooral van belang, HOE je je missie gaat volbrengen. Stel je bijvoorbeeld iets eenvoudigers voor: je wilt een huis bouwen en er zijn geen gangbare bouwstenen in de verste verte te vinden.

V- Dan wordt het lastig.

T...Nee, dat wordt niet lastig dat is een uitdaging.

Als je maar genoeg wil, komt het materiaal vanzelf op je

af en is er overvloed. Hout, zand, water, ijs, riet, gras, papier, plastic, stront. Van alles kun je een huis bouwen, en overal met elk materiaal kun je je creatieve kunstje doen. Eerlijk gezegd is het materiaal altijd ondergeschikt aan de geest van de maker. De creatieve geest weet altijd een overvloed aan materiaal te vinden. Dat je naar iets specifiek zoekt om mee te werken is veelal een 'waste of time', ofwel verkapt consumisme.

Open staan, hoor ik jullie wel eens zeggen, maar dat dekt niet helemaal de lading. Alles is geschikt voor het leven. Een theaterdier laat dat zien aan de mensen, al geloof ik niet dat er een paar mensen of dieren moeten zijn die in die zin een voorbeeldfunctie moeten zijn. Dat is weer zo gemakkelijk. Dat is het probleem, jullie mensen zijn lui en buigen elke theorie om, richting die luiheid, dat is een groot probleem. Als we willen wordt alles kunst en verdwijnt ze tenslotte en zal er vrede zijn..AMEN.

Creatief zijn is niets meer dan schijten, als het er op aan komt.

V- Een auto bouwen zonder dat de juiste onderdelen voorhanden zijn, bv in de woestijn, lijkt me toch een onmogelijke kwestie.

T- Goed dat je dat aanhaalt. Nee, zeker niet. Een auto is overal te construeren. Je moet alleen niet zo vast zitten

aan je bestaand begrip van auto en terug keren tot de kern van het voorwerp in kwestie. Een auto: een ding op wielen dat automatisch voortbeweegt. Als je echt weet wat het concept auto is en dat loslaat, komt de auto weer bij je terug in de ruimere betekenis van het woord. In de woestijn maak je wielen van steen, in de jungle van hout. Je maakt er een zeil op, want dat kan in de woestijn, er is minder verkeer. Desnoods ga je met oude radiatoren in de weer en gebruikt de hitte. Iedere verandering van leefomgeving stelt de definitie van een voorwerp bij.

Hij past zich aan. Een auto zoals wij die kennen bestaat alleen maar in een bepaalde context;, besef je dat eenmaal, dan kun je hem overal maken.

Ik heb een vriend en die beoefent het oude edele beroep van boer al generaties lang.

Op een keer moesten we iets ophalen aan de andere kant van zijn landerijen. 2KM ver over grasland moesten we voor 't een of ander.

‘Stap maar in’ zei die. En ik keek naar een voorwerp dat ik voor een paar seconden niet herkende. Het was een brok ijzer met hier en daar een bladder witte lak van decennia terug. De deuren van een andere auto, waren er met paktouw ingebonden. De motorkap was gelijk een vel gekreukt A4-papier. De achterbank bestond uit een aangepast huiskamerbankstel. Daarop stond de accu.

Hij hield 2 kabels tegen elkaar en de auto startte.

Voila een auto die bv in de stad nauwelijks voor auto door zou kunnen gaan.

Kennis moet er voor zorgen dat je geest creatief blijft, ipv dat ze starheid bewerkstelligt en de wereld reduceert tot vaste vormen. Kennis zonder creativiteit is niks en creativiteit zonder geloof is ronduit gevaarlijk.

Vaak is het de maker zelf, de creator die een vast omljnd idee heeft van zijn maaksel. Zo ontstaat het materialistisch conservatief denken, uit trots of hoogmoed. De Tibetanen blazen alles weg na afloop. Dat is er ook eentje zeg: mandala's toch?

De kijker of de imitator gaat verder dan de maker, die te vaak blijft hangen in z'n dooie ding. Iets wat af is is immers dood. And by the way, waarom zou je überhaupt iets afmaken? Een zeer rare mensendrift.

Chaos, meer chaos. Och die Plato toch, en wat was het gezellig in dat flatje in Athene.

Zie je wel, toen woonde ik al in een flatje in Griekenland. Dan zijn het toch de Grieken die de hoogbouw hebben uitgevonden, of waren het toch de Romeinen....?

Vorm of materie en tijd ja, dat zijn de 2 assen van de grafiek die je in de gaten moet houden. Als je iets wil speelt tijd geen rol. Vanuit niks een auto opbouwen, dat kost tijd ja.

Met alles en wanneer je maar wilt, scheppen.

En het Theaterdier krabde 'ns even over zijn kin en keek

schrander de zaal in.

-Hmmm.

Hij dacht na.

V- Ja, maar jij hebt ook alle tijd en rust om tot de dingen te komen.

T- Dat is niet waar.

V- Of je neemt die rust dan.

T- Ook incorrect. Ik heb het stervensdruk met 'so called' aardse zaken. De belasting, werk zoeken, gezond blijven, m'n zoontje, De relaties, familie. Ik moet zo veel.

Maar je zei het al, net zoals ik van alles iets kan maken, kan ik het ook altijd en overal. Dat is overigens een absolute voorwaarde om te scheppen. Er kan niet gewacht worden. Tijdens het opvoeden, tijdens de sex, onder het koken, bij het invullen van staatsformulieren, de schepping kan niet wachten.

Het is een kwestie van, en hier kun je nog wat van me leren, ompolen.

Veel mensen hebben in hun leven stress over wat ze nog wel niet allemaal moeten doen. Een constant gegons in hun hoofd als ze iets leuks aan het doen zijn, van, ik kan nu even niet spelen, want ik moet nog dit of dat.

Dat verlamt uiteindelijk totaal en verwordt je tot de 'humulus non cumulus', de stijve niet spelende mens, die iedere dag zijn verplichtingen afwerkt. Dat moet je gaan omdraaien, ompolen. Ipv dat je een constant onbevredigd gevoel in je hoofd hebt over alles wat je nog moet, krijg je een constante buzz in je hoofd van fantasie en schepping,

Terwijl je voor de rest je verplichtingen gewoon uitvoert stopt je hoofd niet met malen voor het bereiden van nieuwe bouwstenen. Je gedachten zijn bevrijd.

Geen slaaf van de sleur en je verplichtingen, maar slaaf van je scheppingsdrang, van je eigen wil.

Maar ik snap het wel, het is de doctrine, net als destijds bij de Russen en de Chinezen. Jullie hebben dit keer zo'n sterke religie ontworpen -heel creatief overigens-, dat je geest volledig onderworpen is aan dat model.

De katholieken waren zo trouw niet, hoor.

Laten we dit even helder gaan bekijken, zonder al die filosofische betweterigheid van mezelf.

Kijk, om de Wil, Wil te laten zijn, moeten we als eerste niks willen. Hoe vaag is dat?

Toch is het door die vaagheid, dat de wil weer bij je terug komt. Een soort postwil.

De eigenlijke wil is niet meer dan een kortstondige maar gemeente concentratie op het doel, om die vervolgens weer los te laten. Doordat deze losgelaten 'wil'

opgeslagen is in het perceptieve zenuwstelsel,
-daargelaten dat deze niet verstoord wordt door de
pragmatische schijnwil die de ware gestalte van de tijd
verduistert, deze moet ondergeschikt blijven of
uitgebannen, losgelaten-, zal de beantwoording aan de
vergeten ware wil bij schijnbare toevalligheid tot je
komen, simpelweg omdat je dan waarlijk open staat voor
wat je nodig hebt,

You can't always get what you want

You can't always get what you want

You can't always get what you want

But if you try sometimes

Well you might find

You get what you need

Dat sometimes, is de actieve berusting. Niks doen, maar
uit je doppen kijken, zeg maar.

*V- Ik hoor jou nu al een paar keer het geloof noemen, zo
tussen de regels door. Wat is dat,? wat betekent geloven
voor jou?, ervan uitgaande dan dat je in iets geloofd.*

T- Oh, wordt ik nu uitgemaakt voor ietsist.

Kijk, ietsisten zijn we allemaal. Waar het om gaat is van
hoe bewust je je bent van je eigen geloof. Erken je het of
stop je het weg? Niet geloven is zoiets als naar
Groningen rijden met het openbaar vervoer zonder te

beseffen in wat voor voertuig je zit: een vliegtuig, trein, bus of taxi. Bijna een onmogelijkheid, zou je zeggen, toch gebeurt het nog menig Europeaan.

V- Ja maar, wat is religie of geloof voor jou?.

T- Ho, ho, rustig, rustig, zo makkelijk is het nou ook allemaal weer niet.

Laten we ten eerste even in 't kort ontleden of nagaan wat religie precies of ongeveer is, of wat het inhoudt, uhh,...laat ik dit zeggen.

Voor een religieus instituut hebben we allereerst een uitvinder nodig. Een superhero die het voor de mens onmogelijke heeft verricht, namelijk door als mens bovenmenselijk te zijn of zoiets. Budha, Christus, Mohamed of Zeus, hoewel die laatste met meerderen gasten samenwerkte. Dan moeten er mensen zijn die postuum de leer van zo iemand gaan verkondigen: Sjamanen en dergelijke, om het woord te verspreiden, mensen te bereiken. Verder moet er een plek zijn, een kerk, synagoge of tempel, waar mensen naar toe kunnen. Dan ook niet onbelangrijk, een directe achterban, een schare leerlingen van de uitgevonden religie. De leerlingen, volgelingen, die als voorbeeld moeten leven volgens de geloofswetten. De discipelen, monniken, sadoes. Dan een netwerk, met een centraal

aanknopingspunt naar het hogere, waar de graal ligt: een gouden zonnescijf, een toverberg, het Vaticaan, Jeruzalem, Ayers Rock.

Een leer natuurlijk, waar onomstotelijke dogma's uit voortkomen, die meestal niet in de oorspronkelijke leer te vinden zijn.

De bijbel en de 10 geboden. De Koran met de sharia, het hinduïsme met.....

En dan natuurlijk, een macht om de boel bij elkaar te houden. Een angst die je er in pompt. Daarmee gepaard gaand, een hiernamaals. De belofte, als je je best doet komt het goed, niet hier? dan wel daar.

Ik bedenk het nu allemaal maar ter plekke, maar het is waarschijnlijk niet minder waar. Jullie Christelijke geloven zijn aan het verdwijnen.

We geloven niet meer. Maar is het niet zo dat het ware geloof juist terrein aan het winnen is. Een bijgeloof dat zich al vele honderden jaren weet te nestelen in het Christendom. Een koekoek die nu eindelijk de kuikens er heeft weten uit te werken. De reformatie ten spijt.....

Ik zie u denken.

V- Geld en macht bedoel je natuurlijk, maar dat is een constante factor van invloed in de geschiedenis.

T- Dat is juist, maar gaat altijd hand in hand met het

geloof.

Maar ik bedoel het geld niet. Dat is te gemakkelijk. Hoewel ze daar wel een onderdeel van uit maakt.

Laat ik het met voorzichtigheid betrachten, voor u in de contramine schiet, want ook u bent een gelovig mens en die moet je niet gelijk kwetsen door gelijk al te gaan stellen, dat het niet waar is wat ze geloven.

Dan wordt het een welles-nietes spelletje, komen we niet verder mee. ' niet waar, wel waar, niet waar, en dan hopen dat jij de laatste bent die 'niet waar' heeft gezegd. Ik hou d'r wel van, maar ja.

Ons nieuwe geloof is bedacht en geschreven door wetenschappers zoals Darwin en Kyenes. Voorbeelden en idolen waar naar geleefd wordt.

Onze predikanten en sjamanen zijn allereerst de succesvolle zakenmensen, ceo's met hun workshops en leer. Ze worden ondersteund door de koster: de minister president.

Nee de eerste minister heeft niks weg van een paus, hij is niet meer dan de loopjongen van de industrieel.

En waar wordt dat grote woord van de vrije markt en het recht van de sterkste dan gepredikt, verspreid. Tussen de spaanplaten nepwandjes van de kostbare hoogbouw. Daar waar de plaatselijke middenstand uit hun tentjes werd verdreven om er plaats te maken voor de trotse, ondoordringbare, spiegelende pilaren en torens.

Ze worden gebouwd door goedkope arbeidskrachten van overal ter wereld. Zij mogen voor een hongerloon het prestigeobject de hoogte in werken. Dure, onbetaalbare werkplekken en huizen creëren het nieuwe geloof, enkel betaalbaar voor de grotere coöperaties.

De bakker of de kruidenier kan eventueel wel terugkomen, beneden in het gebouw, voor wel 10 keer de oorspronkelijke huur. Opgestapeld geld is nou eenmaal meer. Als dat geen kathedralen zijn, ja juist ja, dan heb ik het mis.

Een directe achterban, een schare leerlingen van de uitgevonden religie. Wie zijn dat, wie leven er in het kielzog van deze overtuiging. Welke bevolkingsgroep verspreid geloof in woord, meer dan in daad. Wie geven er gestalte aan deze mysterieuze pikorde. De gevestigde media, jawel, die bazige mannetjes op tv en in je computer, die nauwkeurig net als destijds bij de Sovjets, het wel en wee van de economie volgen en zonder er erg in te hebben de nieuwe economie verspreiden. Als bijen die toevallig stuifmeel aan de pootjes hebben plakken.

En dan het symbool naar het hogere: een gouden zonneschijf voor Ra, De toverberg, het Vaticaan de kabbala of eigenlijk Jeruzalem. Ayers Rock, de monoliet, die wordt gestalte gegeven door het grote digitaal rollende cijfer hoog in het BEURS gebouw.

Wie is de controlerende macht, de wet, waar zijn onze 10

geboden, Hoe houden we de moraal vol. Wel de democratische grondslag wordt vakkundig gekneed, vervormd en gesluisd in de richting van de spiegelkathedralen door de ADVOCATUUR.

De volmacht om de succesvolle mens, ‘de uitverkorenen’, een extra boost te geven als ze in het nauw komen. Een goddelijk recht dat de grenzen van de ethiek, maar niet die van de democratie overschrijd. Waar het recht en de bureaucratie, onverklaarbare, mystieke en ondoordringbare, kabbala’s hanteert is er de onbetaalbare advocatuur die alleen voor ingewijden toegankelijk is.

Hoe zorgen we er uiteindelijk dan voor dat iedereen daar buiten blijft geloven? Wat zorgt er voor de angstfactor?, Want geloven is leuk, maar wat is de belofte van het liberale denken, Waar zit de vrees die de boel bij elkaar houdt? Een uitgangspunt bedoel ik, net als bij het geloof dat je niet in de hemel komt als je dit of dat, een belofte. Net als er vroeger de hemel was voor de arbeiders in de fabrieken. Die functie hebben de verzekeringsmaatschappijen, waar je aflaten kan kopen, niet voor de hemel, maar veel erger, voor de farce van een eeuwig leven hier op aarde. De illusie van de onsterfelijkheid. Als je maar goed verzekerd bent, hoef je niet over de dood na te denken.

Ja dat laatste kan ik nog niet zo goed verwoorden merk ik nu wel.

V- Waar wil je naar toe, wat is je punt?

T- Naar de kunstenaar die de visitekaartjes maakt, voor al die gasten.

De vormgever, die nauwkeurig in opdracht van het kapitaal precies doet wat er van hem verwacht wordt. De propagandist van het kapitaal. Hij die het goud kneedt. De vrije kunstenaar, die in zijn egocentrische vrijheid het Neoliberalisme verkondigt.

In die zin is de kunstenaar meer een prediker dan ooit. Samen met de belerende CEOs dan. Nee de kunstenaar is meer de koster van de kerk. Ze volgen, luisteren, praktiseren, dragen uit. De succesvolle ondernemer staat boven hen. CEO schrijf je niet voor niks met hoofdletters.

Ik weet het niet. Neoliberalisme, waar komt dat woord ook weer vandaan?

V- Reagan?

T- Ja, ja, jullie gingen op een gegeven moment massaal niet meer naar de kerk en toen ware daar Thatcher en Reagan, die de mensheid het extra duwtje gaven, dat ze nodig had, in de richting van het nieuwe geloof, het

Neo-Liberalisme. Niet uitgevonden door die 2, maar ze gaven het wel een extra boost.

V- Allemaal prachtig, maar wat heeft dit te maken met jou en het spelen of performen als theaterdie?

T- Alles natuurlijk. Buiten het feit dat de kunsten mee moeten doen met de marktwerking, moet ze ook nog aan een tal van ongeschreven wetten voldoen die de kunst reduceren tot een consumptieartikel.

Ofwel de kunst moet nog altijd binnen de lijntjes van het geloof plaatsvinden.

Zo moet een theaterstuk, beeld of boek, aan criteria voldoen, waar jullie mensen in het dagelijkse leven, op het werk en op school, onder hoge druk voortdurend mee te maken krijgen. Kunst moet opvallen, sexy zijn, een spanningsopbouw hebben, vernieuwend zijn, 'whatever that may be'. Terwijl kunst juist dat alledaagse zou moeten relativiseren. Met 'dat' bedoel ik het voorafgaande hè.

Als artiest mag je binnen de Formatoren, methoden en instellingen, onder strenge begeleiding van de managerproducent werken, want hij, die met cijfers en mensen weet te goochelen, is degene die bepaalt en de lijn uitzet.

Er is tegenwoordig altijd wel zo'n paap die je op de

vingers tikt, als je te eigenwijs wordt. Met z'n reliehoofd is hij degene, die er uiteindelijk met het geld van tussen gaat.

Maar misschien wordt ik nu wat te subjectief. Subjectief, een vreselijke term. Nee hoor, ik ben altijd objectief. En hij nam nog een hijs van zijn 5^e sigaar en hoestte flink.

-Gadverdamme, wat heb ik toch een hekel aan die dingen.

V- Rook je normaal niet dan?

T- Nee, natuurlijk niet, maar het toneel is wellicht de enige openbare plek waar je nog mag roken.

V- Is het toneel een openbare ruimte dan?

T- Zeker wel, of niet soms? Heb ik iets gemist? Men klom vroeger op het podium, tomaten, wisselwerking, ik weet het niet, in ieder geval is het ooit eens ontstaan in de openbare ruimte.

V- Kunstenaar is een breed begrip natuurlijk. Wat voor kunstenaar ben jij dan?

T- Breed begrip, breed begrip, nee dat is het niet meer, de algemene associatie met het begrip kunstenaar is veel te summier geworden om mij überhaupt een kunstenaar te noemen. Sorry hoor, maar ik ben veel meer dan dat. Wie ik ben, dat moge duidelijk zijn, anders lees je dit interview nog maar een keer na. Goeie dag zeg, ik blijf niet aan de gang.

En hij hees nog maar een keer aan zijn sigaar en hoestte nog intenser.

-Nee, kunstenaar wil je niet zijn in deze tijd.

De idolen van vandaag de dag, dat zijn succesvolle mensen die geld hebben gemaakt.

Die wil men zijn. Kunstenaar niet. De kunstenaar van oorsprong, is een arme drommel die dwangmatig moet 'maken' van zichzelf. Een ideale situatie in deze tijd om uitgebuit te worden. Sorry hoor, maar beloning kan nooit een drijfveer van de schepping zijn. Daar kunnen we uren over gaan lullen, maar beloning hoort bij africhten van een hond of varken. Trouwens, een varken niet eens, die is slimmer dan dat, dat zul je wel merken als je ze traint. Heb ik gedaan.

Je moet meer met die dieren doen, dan alleen eenrichtingsverkeer, van baasje naar beest met een voorwaarde. Een spiraal van communicatie is nodig om iets volledig begrepen te krijgen met daarbij een eigen invulling van het dier. Net als bij een mens eigenlijk.

Och, die arme kindertjes in die indoctrinatie instituten: scholen. Nee, mijn varkens leerden meer dan de gemiddelde mens.

V- heb je ervaring met varkens?

T- Zeker wel, ik heb er twee getraind destijds. Als Theaterdier ben ik zeer begaan met het dier. Daar wou ik het graag bij laten. Mens, dier, Theaterdier, het is qua communicatie, behandeling, allemaal hetzelfde. Tot besluit, jullie denken dat het allemaal zo hoort en zo maak je het jezelf onmogelijk om nog te kunnen veranderen. Deze beschaving denkt echt dat ze het bij het rechte eind heeft. Een dwaling als deze heb ik in mijn hele bestaan nog niet gezien. Deze tijd is veel rücksichtslozer dan alles daarvoor. Het is een grote homogene rotzooi geworden. Corrigeren door een leider hoeft niet meer. Dat doen we zelf wel, door ons te committeren aan de subsidies en de voorwaarden van galleries, die pretenderen een bepaalde smaak of een ‘gestandaardiseerd’ denken, op te mogen houden. Standaardisering, de formule. Tijdens de Nazi’s, Maoïsten en Stalin waren er nog mensen die anders dachten, geloof hadden in een andere wereld. Veel mensen wisten en zagen, dat het anders kon.

Ze hadden in ieder geval het Westen als hoop. Nu denkt dat Westen dat dit het is en dat we dit moeten verdedigen: onze waarden. Hier in het occidentale is geen correctieve macht nodig, dat doet we zelf wel.

Dat is de meest absolute dictatuur ever. De dictatuur van de zelfcorrectie.

We zijn terug naar af. Terug naar de verdediging van de cultuur met hier en daar de aanval, om alles om ons heen te onderwerpen.

Let op, citaat:.....

"Zelfuitbuiting is een vorm van uitbuiting zonder autoriteit, die volledig vrijwillig plaatsvindt. Juist omdat de uitbuiting onder het mom van vrijheid plaatsvindt, is ze zo effectief." Buyng-Chul-Han

Hoeveel beschavingen zijn er op die manier al niet ten onder gegaan?

Merk je trouwens dat ik we en jullie door elkaar gebruik. Soms weet ik zelf niet wie ik ben.

V- Maar creatief zijn kun je toch altijd en overal zeg je zelf.

T- Inderdaad, maar wat ik bedoel, is dat de huidige creatiekeuzes weinig oorspronkelijk kunnen zijn. Zeker is men nog altijd creatief zolang je je product maar conform de markt in elkaar prutst. Als je dat kunst of

creativiteit wil noemen, van mij mag je.

Het Theaterdier springt enthousiast van zijn stoel.

- Ken je de Blobtheorie?

T- Nee?

Kijk, het is de kunst die moet dicteren en niet de samenleving die de kunst dicteert.

Ofwel, een kunstenaar pakt de ruimte. Als hij die krijgt, na invulling van de nodige papieren, met en van gedragscodes, is het , nou ja.....

Laat ik het zo zeggen: De kunstenaar moet de samenleving vormen en niet de samenleving de kunstenaar.

Ik kan dat laten zien naar aanleiding van de blobtheorie.

En het theaterdier haalde een blok klei uit zijn tas tevoorschijn.

- Ken je dat playdough, wat je daar allemaal mee kan?

Hij kneedde snel en gehaast 10 a 20 uitstulpingen uit de mop klei, die allemaal maar net aan overeind bleven.

- Deze grillige uitstulpingen die weg van de kleimassa proberen te gaan, zijn de kunstenaars en al het creatieve, alternatieve en marginale, wat los dreigt te geraken van de bulb, maar nog net connected blijft.

We zien een gevarieerde grillige, polymorfe, multicrea samenleving ontstaan.

Hoe sterker en stekeliger de uitstulpingen, des te

gezonder de samenleving.

Als zo'n bolletje te ver van de bulb verwijderd raakt, raakt ze los en is zodanig van het padje af, zoiets als 'she lost connection', zeg maar, zodat het niet meer kan bijdragen. Als we dat te veel zien, hebben we dus bv veel creatieve mensen, die niet meer kunnen bijdragen. Hetzij door persoonlijke (psychische) omstandigheden of doordat de samenleving hen afstoot. In het extreme geval vliegen ze rond een gladde bol.

Hij sloeg de klei weer tot een bijna egale bol.

- En dit is zo'n beetje Nederland op het moment.

En hij zakte weer terug in z'n stoel.

- Het is scheppen of oordelen. We scheppen niet zoveel meer tegenwoordig, of jullie scheppen niet meer, het accent ligt nu meer op het oordelen. De mens oordeelt of schept. Dat is een balans door de jaren heen. Scheppen of oordelen, that's the question. Niet de controle, maar het oordeel. In een wereld waarin alles pragmatisch dient te zijn barst het gevoel uit de capsule en sijpelt het bijtend zuur in de vorm van een vernietigend oordeel over de bulb van ons zijn: sociale media. Contact houden om te oordelen en uit te sluiten. De zogenaamde waarheid is secundair en vals.

Ik raak geen mens meer aan, hoor. Ik ga weer varkens houden.

Het theaterdier keek meesmuilend naar boven.

- Scheppen in en met de ruimte die overblijft....je zou bijna ondergronds moeten. En dat gaat ook gebeuren!
En hij schudde het vingertje

V- Maar je moet toch ook of wil toch ook je kijkers hebben.

T- Nou nee, niet perse. Op een school niet, in een kerk niet. In een ziekenhuis ook niet eigenlijk. We gaan niet weer van voren af aan beginnen.

En hij stond op. Liep weg, maar draaide zich nog een keertje om. Weet je, laatst las ik een boek...

Het theaterdier pauzeerde even en er viel een ongemakkelijke stilte. Hij haalde diep adem en zuchtte,

.... blijkt alles wat ik al duizenden jaren loop te verkondigen gewoon in een boek staat.

CET OUVRAGE A ETE ACHEVE
D'IMPRIMER LE SEIZE MAI MIL-
DIX-HUIT SUR LES PRESSES DE
MAX MOOLENAAR ET NOUS
REMERCIONS
GERTJAN VAN KASTEEL ET
MA COUPINE POUR SON
CONTRIBUTION.

2018

Dépôt légal : mai 2018. Numéro 3